

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان: ۱۰ صبح تا ۱۷:۰۰ عصر / مدت: ۹۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	نوع مدرسه	نوع مدرسه
شماره نام خانوادگی	نوع مدرسه	نوع مدرسه

نیم سال اول ۹۸-۹۷
پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کتاب:	۲۹۷۱/۰۹
موضوع:	۱۳۹۷/۱۰/۲۶
موضوع:	فقه استدلالی ۲
کتاب:	دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی
نوع:	جلد اول: کتب صلاة و صوم (ص ۲۰۰-۱۱۹)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: شماره ملی: استان:

۰/۵

۱- در روایات «فجر صادق» به چه چیزی تشبیه شده است؟ ص ۱۲۹

- الف. بالقبطیة البیضاء
- ب. بذنب السرحان
- ج. بالنهر الاسود
- د. بقرآن الفجر

۲- نظر مصنف در جمع بین روایت «لا تقرأ فی المكتوبة بأقل من سورة» و روایت «إن فاتحة الكتاب تجوز وحدها فی الفریضة» چیست؟ ص ۱۴۴

۰/۵

- الف. تحمل الثانية على التقیة.
- ب. تحمل الثانية على حال الخوف.
- ج. تحمل الأولى على الاستحباب.
- د. تحمل الاولى على مرید الكمال.

۰/۵

۳- «دخول در جزء بعدی» شرط کدام یک از اصول یا قواعد است؟ ص ۱۵۴

- الف. اصالة صحة
- ب. قاعده تجاوز
- ج. قاعده اشتغال
- د. قاعده انصراف

۴- در احکام اعتکاف دلیل مصنف برای «تقیید النهی عن المماراة بما كان لغرض دنیوی أو دینی بقصد الغلبة» چیست؟ ص ۲۰۰ مستند ۱۲

۰/۵

- الف. قصور المقتضى
- ب. تسالم فقهاء
- ج. أصالة البرائة
- د. انصراف

۵- با توجه به عبارت «و أما وقت الظهرین یمتد الى الغروب و اختار صاحب الحدائق أن الامتداد المذكور خاص بذوی الاعذار دون المختار استناداً الى صحیحة: لكل صلاة وقتان و أول الوقت أفضله و ليس لأحد أن يجعل آخر الوقت وقتاً إلا فی عذر من غير علة» مختار و دلیل صاحب حدائق در فرع مذکور را بنویسید. ص ۱۲۴ و ۱۲۵ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: صاحب حدائق بر خلاف مشهور امتداد وقت شرعی نماز ظهر و عصر تا هنگام غروب را مختص به کسانی می‌داند که از خواندن نماز در اول وقت معذور هستند. (۷۵/نمره) ایشان برای اثبات این ادعا به مضمون صحیحه استدلال می‌کنند که امام فرموده: أول الوقت أفضله و ليس لأحد أن يجعل آخر الوقت وقتاً إلا فی عذر من غير علة. (۷۵/نمره)

۶- اشکال در عبارت «و اذا قيل: ان لازم كلا القولین (القبلة هی المكان الذى فيه الكعبة او نفس البنية) بطلان صلاة بعض الصف الطویل و تنحصر صحّة الصلاة بمن یرجى من موقفه خطّ مستقیم الى الكعبة» را تبیین کرده، پاسخ دهید. ص ۱۳۳ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: گفته شده: چه قائل شویم قبله مکانی است که کعبه در آن قرار دارد و چه قائل شویم خود بنای کعبه، قبله است، اشکالی مطرح است و آن اینکه در صورتی که صفی طولانی از نمازگزاران [در فاصله دور] تشکیل گردد صرفاً به مقدار عرض کعبه افرادی که مستقیم روبه روی کعبه هستند، نمازشان صحیح است و مابقی افراد روبه قبله نیستند. جواب: در استقبال قبله، ملاک مواجهه عرفی است نه مواجهه دقّی در نتیجه هر چه فاصله از کعبه بیشتر باشد در یک صف طویل افراد بیشتری روبه روی قبله قرار می‌گیرند.

۷- عبارت «و لا یلزم فی غیر الجبهة ممانسة ما یصح السجود علیه لأصالة البراءة بعد قصور المقتضى لاعتبار الممانسة» را توضیح داده و

مراد از قصور مقتضی را بیان کنید. ص ۱۴۹ - ۲ نمره

۲

جواب: در سجده به جز پیشانی لازم نیست که سایر اجزاء شش‌گانه نیز بر زمین یا آنچه از زمین می‌روید قرار گیرد زیرا ادله‌ای که به سجده بر وجه الأرض امر می‌کنند منصرف به پیشانی می‌باشند لذا شامل سایر اجزاء شش‌گانه نمی‌شوند لذا اگر شک کنیم که در سایر اجزاء نیز تماس با زمین مشروط است اصالة البراءة جاری می‌کنیم.

۸- عبارت «عن ابی الحسن (علیه السلام): ان كنت لا تدری كم صلّت و لم یقع وهمك على شيء فاعد الصلاة؛ فانه يدلّ علی حکمین: وجوب العمل علی طبق الوهم و وجوب الاعادة عند الشك المتساوی غایته یلزم تقييد الثاني بغير الشكوك المتقدمة لخروجها بالمقيّد» را به همراه

نحوه استنباط دو حکم مطروحه تبیین نمایید. ص ۱۵۷ - ۲ نمره

۲

جواب: با توجه به مفهوم مخالف روایت یعنی «ان كنت لا تدری كم صلّت و یقع وهمك على شيء فلا يعد الصلاة» می‌توان گفت که در صورت ظن و وقوع وهم بر یک طرف لازم نیست اعاده صلاة و واجب است طبق ظن (وهم واقع شده بر یک طرف) عمل شود و طبق منطوق روایت در صورتی که شک متساوی باشد نسبت به دو طرف یعنی لم یقع على شيء، نماز باطل است و نیاز به اعاده نماز دارد ولیکن با روایاتی که در برخی شکوک حکم به صحت می‌داده‌اند (مانند شک در ۳ و ۴) تنافی دارد که در این صورت آن روایات، مقید این روایت می‌باشد.

۹- مدعا و دلیل را در عبارت «ینقطع السفر بالمرور علی الوطن ... لأنّ ظاهر أدلة القصر، كونه حکم القاطع لثمانية فراسخ الذی یدق

علیه خلال مجموعها عنوان المسافر و هذا غیر متحقق فیمن یمرّ وسط المسافة بوطنه» تبیین کنید. ص ۱۶۵ - ۲ نمره

۲

جواب: مدعا: اگر مسافر در بین هشت فرسخ از وطن خود عبور کند حکم مسافر را نخواهد داشت و نماز او تمام است.

دلیل: ادله قصر نماز مسافر، بیانگر حکم کسی است که هشت فرسخ را طی کند و در تمام مجموع این هشت فرسخ عنوان مسافر بر او صدق کند. بنا بر این کسی که در بین این هشت فرسخ از وطنش عبور کند، مشمول این ادله نمی‌شود زیرا در بین مسیر به وطن رسیده و از مسافر بودن خارج شده است پس باید نمازش را کامل بخواند. (رساندن مفهوم کافی است).

۱۰- عبارت «و لو لاحظنا صحیحة زرارة وجدناها لا تدل علی وجوب اقامتها ابتداءً ... فالمناسب الحکم بوجوب صلاة الجمعة تعیننا فی مرحلة البقاء دون الحدوث لأنّ الوجوب التعیني فی مرحلة الحدوث لا دلیل علیه فینفی بالبرائة بخلافه فی مرحلة البقاء فانّ الدلیل علی

ثبوته موجود» را در بحث وجوب نماز جمعه تبیین نمایید. ص ۱۷۰ - ۲ نمره

۲

جواب: با توجه به اینکه روایات در مقام بیان عدد فرائض است بر وجوب نماز جمعه ابتدائاً دلالت نکرده بلکه اعم از وجوب ابتدائی و وجوب هنگام نداء است در این صورت حکم به وجوب تخیری نماز جمعه حدوثاً یعنی در ابتدا می‌شود زیرا دلیلی بر وجوب اقامه ابتدایی نداریم (بلکه دلیل بر وجوب هنگام ندا داریم) و با توجه به اصل برائت وجوب تعیینی نفی می‌گردد اما در صورتی که نماز جمعه برپا گردد و ندا داده شود واجب تعیینی است زیرا آیه و روایت دلالت بر وجوب دارند.

۱۱- در عبارت «الاکل و الشرب مفطر بالافرق بین المعتاد و غیره لأنّ حذف المتعلق فی النصوص یدلّ علی العموم او للاطلاق» دلیل را

تبیین کنید. ص ۱۸۰ - ۲ نمره

۲

جواب: در روایات آمده است: اکل و شرب مفطر است بدون آن که اکل و شرب را مقید به اکل و شرب متعارف کرده باشد لذا در صورتی که بگوئیم مفرد محلی به الف و لام افاده عموم می‌کند، در این صورت دلیل ما بر شمول حکم به اکل و شرب غیر معتاد، اصالة العموم است، و در صورتی که بگوئیم مفرد محلی به الف و لام افاده عموم نمی‌کند دلیل ما بر شمول، اطلاق خواهد بود.

۱۲- مدعا و دلیل را در عبارت «و أمّا أن الجاهل بالمفطرة كالعالم فعّل بأنّه عامدٌ و قاصد، غایته لا یعلم بالمفطرة، فتشمله إطلاقات أدلة

المفطرة» تبیین کنید. ص ۱۹۳ س آخر - ۲ نمره

۲

جواب: مدعا: این است که جاهل از نظر حکم به بطلان روزه مانند عالم است. (۰/۵ نمره)

دلیل: از آنجا که جاهل با توجه و بدون سهو و غفلت قصد انجام «مفطرات» را دارد پس از روی عمد و با قصد و اختیار بدون هیچگونه فراموشی مفطرات را انجام می‌دهد. اگرچه عالم به «مفطر» بودن آن عمل نیست ولی عالم نبودن به حکم نقشی در از بین بردن قصد ندارد، در نتیجه اطلاق دلیل‌هایی که باطل‌کننده بودن «مفطرات» را ثابت می‌کنند، شامل شخص جاهل هم می‌شود. (۱/۵ نمره)